

گزارش پژوهشی

مطالعه موردی

عضویت آقای سنا نیکنام در
شورای اسلامی شهر نیرداز مسطر
حقوقی

کد پژوهشی: ۱۱۶-۱۳۹۷-۲

مرکز پژوهشی دانشنامه‌های حقوقی علامه

تیرماه
۱۳۹۷

میدان انقلاب، خیابان وحید نظری، بین خیابان فخر رازی و ۱۲ فروردین، پلاک ۸۱

تلفن: ۰۲۱-۶۳۸۷۷۱۰۲

www.Lawpedia.ir

تلفن: ۰۲۱-۶۳۸۷۷

research@lawpedia.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش پژوهشی مطالعه موردی:

عضویت آقای سبتانیک نام در شورای اسلامی شهر نرداز منظر حقوقی

کد پژوهشی: ۱۱۶-۱۳۹۷-۲

تیرماه ۱۳۹۷

مرکز پژوهشی دانشنامه های حقوقی علامه

عنوان: عضویت آقای سپنتا نیک نام در شورای اسلامی شهر یزد از منظر حقوقی

تهیه کننده: مرکز پژوهش دانشنامه‌های حقوقی علامه

تاریخ تهیه: تیر ماه ۱۳۹۷

تعداد صفحات: ۲۰ صفحه

مجری پروژه: محمد درویش زاده کاخکی

فهرست

- ۱- توصیف قضیه ۴
- ۲- محدوده موضوع و روش تحقیق ۹
- ۳- تحلیل مسأله ۱۱
 - ۱-۳- از جهت فقه سنتی و انطباق با فرمایش امام راحل ۱۱
 - ۲-۳- از جهت حقوقی ۱۴
 - ۳-۳- از جهت مصالح و مفسد موجود ۱۴
 - ۴-۳- از جهت انطباق با سیاست‌های کلی نظام ۱۵
- ۴- نتیجه‌گیری ۲۰

۱- توصیف قضیه

آقای سپینتا نیکنام، عضو زرتشتی شورای اسلامی شهر یزد ابتدا در سال ۱۳۹۲ به عضویت در چهارمین دوره شورای اسلامی شهر یزد انتخاب شد و سپس در سال ۱۳۹۶ به عنوان نفر هفتم بار دیگر به عضویت این شورا انتخاب شد.

عضویت آقای سپینتا نیک نام که در سال ۱۳۹۶ به عنوان نفر هفتم با ۲۲,۰۰۰ رأی به شورای اسلامی شهر یزد راه یافته بود، پس از شکایت آقای علی اصغر باقری، نامزد اصول‌گرا و شکست خورده انتخابات به دلیل زرتشتی بودن او توسط شعبه ۴۳ دیوان عدالت اداری معلق شد. مستند شعبه مزبور، مسلمان نبودن وی اعلام شده است. علی اصغر باقری در انتخابات ۱۳۹۶ شکست خورده بود و با کسب بیش از ۷۰۰۰ رأی نفر چهل و پنجم انتخابات شده بود. قانون انتخابات شوراها در خرداد ۱۳۷۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و حدود سه هفته بعد از سوی شورای نگهبان تأیید شده بود و پس از آن نیز

اصلاحاتی داشته است. ماده ۲۶ این قانون، شرایط انتخاب شوندگان در هنگام ثبت نام را تعیین کرده است. بر اساس بند ج ماده ۲۶ قانون مذکور، «اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت مطلقه فقیه» یکی از شرایط لازم برای انتخاب شوندگان است. همچنین بر اساس تبصره یک ماده ۲۶ این قانون «اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی به جای اسلام باید به اصول دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند و...»

آیت‌ا... جنتی، دبیر شورای نگهبان در نامه‌ای نظر فقهای شورای نگهبان را در مورد تبصره یک ماده ۲۶ اعلام می‌کند. طی این نامه که در تاریخ ۲۶ فروردین ۱۳۹۶ صادر شده است، به استناد سخنرانی ۱۲ مهر ۱۳۵۸ بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی (ره) که در قم و در حضور نمایندگان مجلس خبرگان و پاسداران مسجدالحسین ایراد شده است، مطالبی فرموده‌اند. آیت‌ا... جنتی به استناد فرمایشات

بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران در سخنرانی مزبور، مفاد تبصره یک ماده ۲۶ را لغو اعلام کردند. نکته قابل توجه اینکه با وجود آنکه ابلاغیه شورای نگهبان مبنی بر لغو تبصره مزبور قبل از انتخابات سال ۱۳۹۶ صادر شده است، اما صلاحیت آقای سپینتا نیکنام از سوی هیأت نظارت بر انتخابات رد نشده بود.

مهم‌ترین انتقادی که به نظریه شورای نگهبان وارد شده بود و از سوی برخی از نویسندگان اعلام شده از آن جهت بوده است که شورای نگهبان در هنگام تصویب تبصره یک ماده ۲۶ قانون انتخابات، اظهارنظر کرده و آن را خلاف شرع ندانسته و بنابراین عدول از نظریه سابق مسموع نیست و فاقد محمل قانونی است. در غیر این صورت، فرصت ده روزه‌ای که برای اظهارنظر شورای نگهبان در قانون پیش‌بینی شده است، بی‌معنا خواهد بود. اما نظریه مقابل در دفاع از نظریه شورای نگهبان معتقد است که تصمیم این شورا در خلاف شرع

دانستن تبصره یک ماده ۲۶ قانون شورا، عدول از نظریه سابق نیست؛ بلکه تکمیل نظریه قبلی است. وقتی شورا نظر شرعی خود را اعلام کرد، هیچ مقامی حق ندارد از اجرای آن استنکاف ورزد یا در اعتبار آن تشکیک کند. این موضوع در سخنرانی دوم آبان ماه سال ۱۳۹۶ آیت‌ا... یزدی از فقهای شورای نگهبان مورد تأکید قرار گرفته است. همچنین آیت‌ا... مدرسی یزدی از فقهای شورای نگهبان در چهارم آبان نظریه مزبور را به استناد اصل چهارم قانون اساسی لازم الاجرا و غیرقابل عدول دانستند.

آیت‌ا... سیستانی در پاسخ به استفتایی در این مورد پاسخ داده‌اند که **«مجرد استفاده از مهارت‌های غیر مسلمان حرمت ندارد»**.

نظراتی از آیت‌ا... یوسف صانعی و بیات زنجانی نیز در این خصوص آمده است که جنبه حمایت‌گری از عضویت وی را دارد. در ۲۱ آذرماه ۱۳۹۶ نمایندگان مجلس شورای اسلامی با اکثریت قاطع مقرر کرده‌اند

که اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی ساکن در شهرها و روستاهای کشور می‌توانند نامزد انتخاباتی شوراهای اسلامی همان شهر و روستا شوند. در تبصره ماده یک این طرح آمده که اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی ایران به جای اسلام باید به اصول دینی خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند. اما شورای نگهبان با رد این مصوبه و اصرار بر مصوبه قبلی موضوع را به مجلس شورای اسلامی برگرداند و مجلس شورای اسلامی با اصرار بر مصوبه خود موضوع را به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع داد و قبل از طرح مسأله در مجمع تشخیص مصلحت نظام، وزیر محترم دادگستری از مرکز پژوهشی دانشنامه‌های حقوقی علامه بررسی پژوهشی موضوع را خواستار شدند. مجموعه حاضر، گزارش پژوهشی است که در اجرای دستور وزیر محترم دادگستری به شرح آتی ارائه می‌شود.